

DEN NORSKE KIRKE

Kirken og kommunen i en ny tid

Til Sel kommunestyre etter kommunevalget 2023

Innhold

- Rammene og historikken for relasjonen mellom kommunen og Den norske kirke
- Den norske kirke i dag
- Videre samarbeid mellom kirkens lokale ledelse og kommunens politikere og administrasjon

DEN NORSKE KIRKE

Den norske kirke og kommunen

Rammer og historikk

Den norske kirke – grunnlovsfestet og fristilt

Fra 1.1.2021 ble kirkeloven erstattet med dagens *trossamfunnslov*, som legger nye rammer for tros- og livssynssektoren i Norge.

Den norske kirke er fortsatt grunnlovsfestet, og trossamfunnsloven gir kommunene fortsatt ansvar for å finansiere den lokale kirkelige driften. Kommunene står for 2/3 av Den norske kirkes tilskudd.

Samtidig er Den norske kirke nå et selvstendig trossamfunn, og mye av myndigheten som tidligere lå til departementet, er nå gitt til Kirkemøtet, kirkens øverste organ.

Den tidligere statlige delen av kirken; prestene, Kirkerådet og bispedømmekontorene er finansiert over statsbudsjettet i et eget tilskudd.

Trossamfunnsloven § 14: *Finansiering av Den norske kirke*

Staten gir tilskudd til prestedtjenesten og kirkens virksomhet nasjonalt og regionalt. Staten kan også gi tilskudd til andre kirkelige formål.

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter andre ledd.

Kommunen kan ta opp lån for å finansiere investeringer i kirkebygg og tilhørende varige driftsmidler.

Gravplassloven § 3: *Gravplassmyndigheten og kommunens ansvar*

Gravplassmyndigheten har ansvaret for at gravplasser og bygninger på gravplasser forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser.

Utgifter til anlegg, drift og forvaltning av gravplasser utredes av kommunen. Soknet fremmer budsjettforslag for kommunen så fremt statsforvalteren ikke har fastsatt at ansvaret som lokal gravplassmyndighet etter loven skal ligge til kommunen. Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd.

Kommunen kan ta opp lån for å finansiere investeringer i gravplasser og tilhørende varige driftsmidler.

DEN NORSKE KIRKE

Den norske kirke i dag

Den norske kirke i dag

3,5 millioner medlemmer i 2022
(63,7% av befolkningen)

Norge største medlemsorganisasjon

I Sel kommune er medlemstallet 82,9%

75 000 frivillige medarbeidere på landsbasis

I morgen arrangerer vi frivilligsamling i Sel
hvor det er invitert 65 personer.

Den norske
kirkes strategi for
2022–2029

**Kirken åpner
rom for tro**

**Kirken er der
livet leves**

**Kirken er mer
for flere**

**Kirken for
den enkelte**

Forkynner evangeliet
til mennesker gjennom
hele livet

Styrker kirken som
kulturarena og
forvalter av kulturarv
for alle generasjoner

Gir tilhørighet og skaper
gode møteplasser
og fellesskap fysisk
og digitalt

**Kirken i
samfunnet**

Fremmer verdier
som utfordrer og
som bygger et godt
samfunn for alle

Bidrar til å virkeliggjøre
bærekraftsmålene
– lokalt, nasjonalt
og globalt

Motvirker utenforskap
og utforsker nye
måter å være
kirke på

**Kirken som
organisasjon**

Styrker gjennom sin
organisering en levende
og nærværende
folkekirke

Samhandler med
organisasjonslivet, andre
tros- og kirkesamfunn,
offentlige, private og
ideelle aktører

Skaper en mangfoldig,
rekrutterende og
inkluderende arbeidsplass
og frivillighetsarena

DEN NORSKE KIRKE

Kirke-kommune-relasjonen

Veien videre

Organisatorisk plassering

Vigsel på Høvringen fjellalter

Kirkeordning for Den norske kirke § 15

Sel kirkelig råd består av:

2 medlemmer fra Nord-Sel sokn

2 medlemmer fra Heidal sokn

3 medlemmer fra Sel sokn

soknepresten i Sel

1 representant fra Sel
kommunestyre/formannskap.

Viktig med god dialog

- Lokale kriser
- Økte strømkostnader
- Uvær, f.eks. Hans i 2023
- Inflasjon

Noen ganger skjer det uforutsette ting i løpet av et budsjettår.

Da er det viktig å oppleve at dialogen er god, og tillitsfull. Derfor bør man møtes jevnlig og oppdatere hverandre i relasjonen kirke-kommune.

Ansatte

		Årsverk	2023	
	Daglig leder / Kirkeverge	1,0 årsverk	0,5 årsverk	Utleie til Dovre 50 %
	Saksbehandler	1,8 årsverk	1,8 årsverk	0,4 årsverk av dette dekkes av bispedømmet, 0,1 årsverk av Kyrkjebladet
	Omsorgsarbeider / Diakon	0,5 årsverk	0,0 årsverk	0,25 årsverk av dette dekkes av bispedømmet
	Klokker	0,1 årsverk	0,0 årsverk	
	Menighetspedagog	0,5 årsverk	0,5 årsverk	0,5 årsverk av dette dekkes av bispedømmet
	Kirkemusiker / Organist	1,3 årsverk	1,3 årsverk	
	Kirketjener / gravplassarbeider	2,7 årsverk	2,2 årsverk	Utleie til Nord-Fron 50 %
		<hr/> 7,9 årsverk	<hr/> 6,3 årsverk	

Kirkens omsorgstjeneste - diakoni

Kirkens omsorgstjeneste - diakoni

- Sel kommune og kirken opprettet i sin tid diakonistillingen i samband med etableringen av Frivilligsentralen.
- Det arbeidet en diakon utfører er spesielt viktig i vår tid med store utfordringer innen psykisk helse og rus, utenforskap, uro og frykt for det som skjer i verden, og usikkerhet i forbindelse med ras og flom i egen kommune.
- Diakonen spiller også en viktig rolle i kommunens kriseteam.

Revidert nasjonalbudsjett 2023

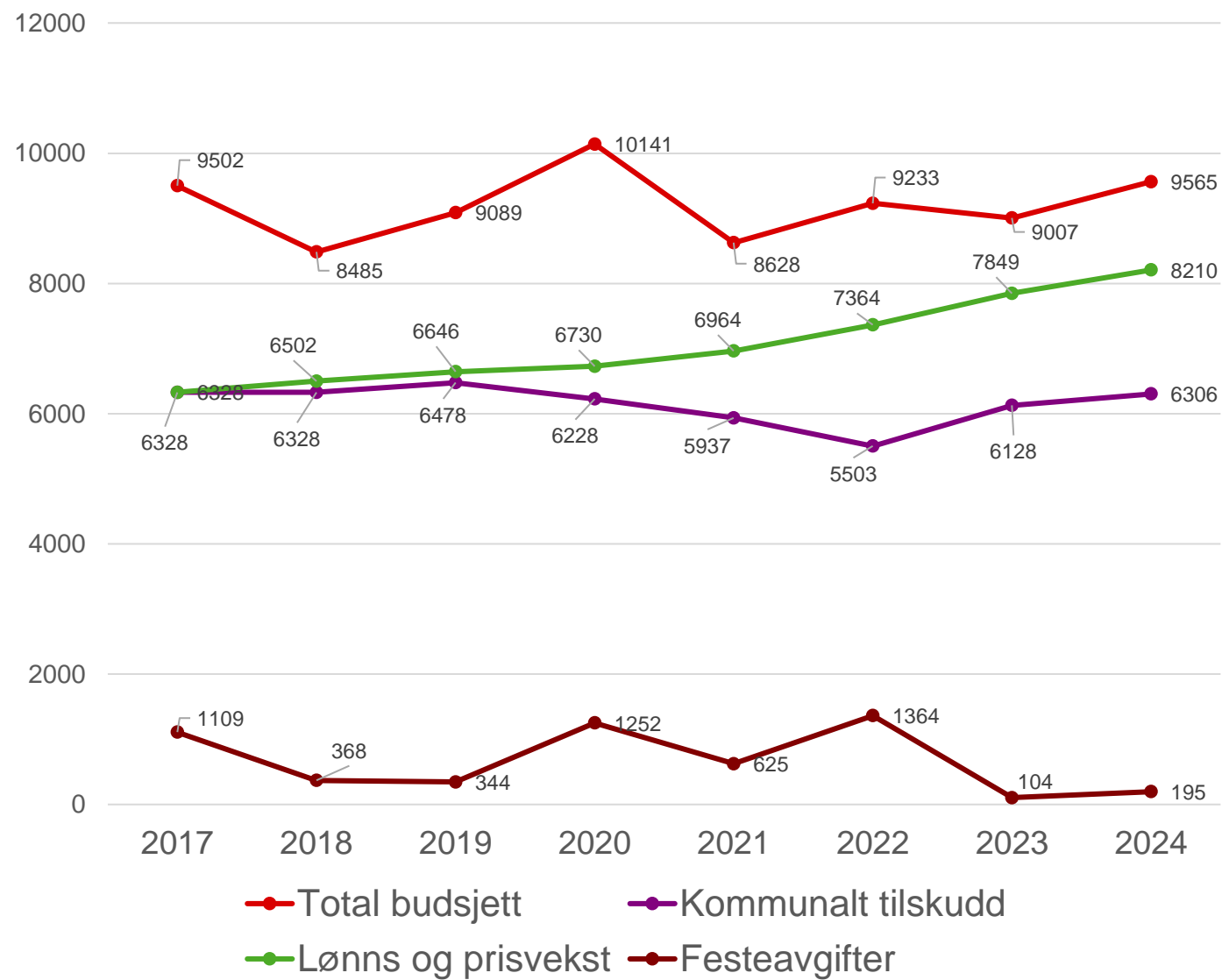
*«Ettersom den kommunale deflatoren på makronivå hensyntar bl.a. energipriser, kompenseres kommunene for økte kostnader i egen organisasjon **og ivaretagelse av deres ansvar for å dekke bl.a. driftsutgifter for kirkene.**»*

*Prop 118 S (2022-2023), s. 64
Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner*

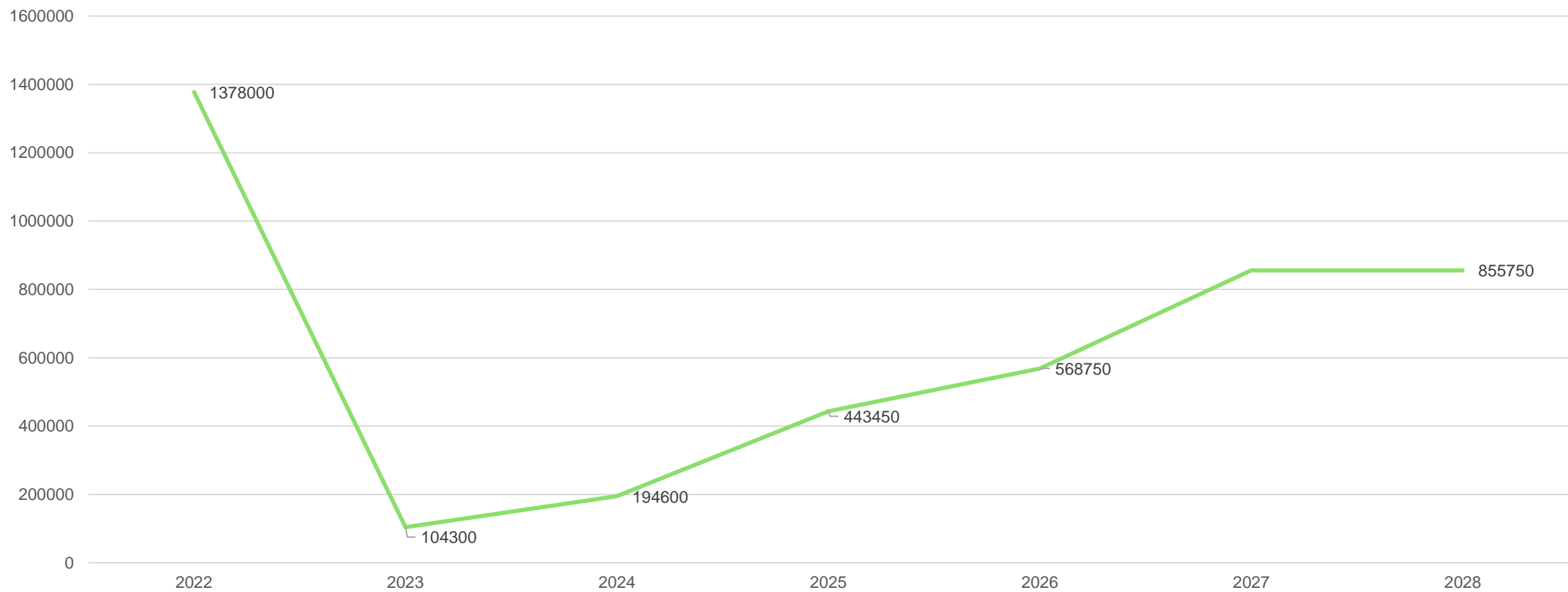
I revidert nasjonalbudsjett 2023 fikk kommunene økte frie tilskudd, på grunn av stor prisvekst i samfunnet. Departementet pekte da på en forventning om at noen av disse midlene ville gå til kirken, som var i samme posisjon.

Differanse mellom kommunalt tilskudd og prisvekst

Festeavgift

Hvordan løser vi det økonomisk?

- 2020: }
- 2021: } Lav aktivitet og vakanser på grunn av Covid-19
- 2022: Ekstra inntekter på gravfeste på kr. 522 250 + vakanser
- 2023: Utleie av ansatte til Dovre/Nord Fron (kr. 750 000) + vakanser (ca kr. 300 000)
- 2024: Bruk av fond kr. 700 000 + bemanningsreduksjon og vakanser kr. 250 000
- 2025: Bruk av fond kr. 700 000 + bemanningsreduksjon og vakanser kr. 150 000

Budsjett 2024

• Budsjett 2024	kr. 9 564 000,-
Egne inntekter/tilskudd fra staten	kr. 2 252 000,-
Behov for tilskudd fra Sel kommune	kr. 7 312 000,-
• Sel formannskap	kr. 6 306 000,-
Differanse:	- kr. 1 006 000,-
Bruk av ubundet fond	kr. 400 000,-
Fortsatt salg av tjenester til Dovre	kr. 80 000,-
Renteinntekter	kr. 50 000,-
• Mangler før ev. stillingsreduksjon	- kr. 476 000,-

Vedtak i sak 19/01032-37 Driftsbudsjett 2024

- Sel kirkelige råd vedtar framlagte forslag til budsjett som virksomhetens budsjett for 2024 med følgende endringer:
 - Post 3650 Utleie av ansatte til andre fellesråd økes til kr. 80 000
 - Post 3900 Renteinntekter økes med kr. 50 000
 - Post 3940 Bruk av disposisjonsfond kr. 400 000
 - Stillingskutt kr. 475 000

Kirkevergen legger fram en egen sak med forslag til stillingskutt til Sel kirkelig råd sitt møte i januar 2024. Forslaget skal inneholde et alternativ for å beholde tilskuddet fra Biskopen i Hamar, som blir trukket inn i 2024 hvis det ikke blir ansatt diakon, der en 50 % diakonstillingen skal ligge inne i budsjettet. Og et alternativ der diakonstillingen skal utgjøre en del av stillingskuttet.

Oppsummering

- Den norske kirke som samfunnsaktør ønsker å bidra til å løse utfordringer lokalsamfunnet står i
- For kommunen er den lovpålagte finansieringen av kirken en mulighet til å tilrettelegge for gode og trygge arenaer for folk i lokalsamfunnet
- For at samspillet kirke-kommune skal fungere optimalt, er det viktig med en tillitsfull dialog året gjennom – ikke bare ved innlevering av budsjettforslag

DEN NORSKE KIRKE

Takk for oppmerksomheten!